

Seveda bo odgovor na to dala šele objava obsežne zbirke z ustrezno študijo, ki bo upoštevala tudi tekste sorodnih napevov, in v veći meri kinetiko. Te opombe so seveda mišljene v prvi vrsti kot spodbuda za nadaljnje delo avtorju, ki je vložil mnogo truda v komplicirano područje »dvostrokih« plesov, ki je kritično uporabil izsledke svojih predhodnikov in ki ga odlikuje tudi stvaren odnos do folklore sosednjih slovanskih območij. Zato z velikim zanimanjem pričakujemo njegovih nadaljnjih izsledkov s tega područja.

Ob koncu razprave je avtor dodal tabele za razvrstitev napevov, shemo razmerja ples—glasba, preglednico razširjenosti stalnega repertoarja, shemo vzajemnega pronicanja med melodijskimi krogi in zemljevid razprostranjenosti. Dalje sledijo napevi v sinoptičnih tabelah in praktičen miniaturni pozkus razvrstitve napevov po predloženih kriterijih. Vendar se zdi, da ni soglasja s tabelo na str. 99. Tako pripadajo napevi št. 5—7 (str. 140) tipu 3522, ki ga ni v tabeli monopodičnih, pač pa je v tabeli dipodičnih napevov. (Morebiti teh primerov ni treba šteti med osnovne ustaljene tipe ali pa skladnost ni bila v intenciji avtorja?) Pregled virov in literature ter register plesov zaključuje obsežno dokumentacijo, ki odlikuje skrbno pripravljeno izdajo.

Radoslav Hrovatin

Gerhard Wurzbacher, Das Dorf im Spannungsfeld industrieller Entwicklung; Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1954; XII. 307 str.

Ovo djelo je prvi rad u nizu monografija, što će ih izdavati UNESCO-ov Institut za socijalne nauke u Zapadnoj Njemačkoj. Prva sveska, o kojoj je ovdje riječ, donosi izvještaj o ispitivanju života općine u Njemačkoj. Izabrana je seoska općina, koja obuhvaća više sela i zaselaka. I po svojoj privrednoj strukturi su ova mjesta karakteristična za velik broj onih sela u zapadno-njemačkoj republici, ali i u drugim evropskim industrijaliziranim zemljama, koje su određene sitnim seljacima i industrijskim radnicima.

Redaktor ovog Zbornika, kao i njegovih deset suradnika polaze sa stanovišta, da se na selu kao i u gradu snažno mijenja socijalni život. Zapaža se, da se mnogi socijalni problemi općina dobrim dijelom mogu svesti na taj proces socijalnih izmjena. Bila je zadaća ovih studija, da pronadju, što se u tom procesu izmjena događa s pojedincem, porodicom, susjedstvom i drugim socijalnim institucijama u životu općine.

U periodima socijalnih izmjena ima redovno pozitivnih i negativnih faza. To je potvrdilo i ovo ispitivanje problema seoskih općina, koje se nalaze u području upliva gradske industrijalizacije. Ovdje se pokazuju mnogi znaci desintegracije i pogriješne adaptacije, susreću se stare ustanove u borbi za održanje i mnoge stare ustanove, koje se raspadaju. Lako bi se moglo ovako ispitivanje koncentrirati u prvom redu, na ove pojave raspadanja. Ali time bi se slika izobličila. Zbog toga ovaj izvještaj prelazi okvir ispitivanja negativnog i obuhvaća i pozitivne ili integralne faze socijalnih izmjena u seljačkoj općini. Problematika socijalnih izmjena u selu (kao i odnos sela prema industrijskom gradu) i kod nas je aktuelna. Istina, uslijed specifičnosti našeg ekonomskog i socijalnog razvoja, ta se problematika ukazuje u drugim oblicima izmjene strukture sela. Ali se svakako elementi tih izmjena kao: položaj sela u industrijskom društvu, novi oblici radinosti, položaj porodice, društveni faktori susjedstva, zadruga, crkva, politički uplivi, kulturno uzdizanje, mogu uspješno komparirati.

Conrad M. Arensberg (profesor na Columbia-univerzitetu, New York) podvukao je u svom pogovoru baš tu komparaciju i ocijenio rezultate ovih studija njemačkih seoskih općina u međunarodnom razmjeru. Time je i djelo specifičnih nacionalnih odlika primilo i neosporno internacionalno vrijednost.

Mirko Kus-Nikolajev